

NOVIOPOSTA

In dit nummer

De enige Nederlandse paus
deel 2

Redactie:
J. Mulder
J. Spijkerman
J.M.A.G. Stroom

Fotografie:
W.A. v.d. Wagt

Basis ontwerp:
L. Thijsen

Illustraties:
vacature

Expeditie:
F. Piers
Tolhuis 35-17
6537 NN Nijmegen
Tel. 024-3444208

De Nederlandse Paus, het vervolg

In dit nummer het tweede deel over paus Adrianus VI. Op de geïllustreerde briefkaart uit Tsjechië een voorganger paus Pius II. De graftombe van Adrianus VI was in eerste instantie naast die van Pius II.

Benoeming van Henk Pierio tot erelid

Op pagina 3 van dit nummer meer
over Henk Pierio.

Commissie Veilingen

M.H.A.M. Jochoms, 1e Colonjes 3b
6562 DL Groesbeek, tel. 06-15333429
philarinie@gmail.com

J. Cremers, jhpcremers@gmail.com

Rondzenddienst

Hoofd Rondzendingen

F. Wanders, Graafsestraat 6,
5371 CX Ravenstein, tel. 0486-412383,
Nederland@noviopost.nl

Administratie Rondzenddienst:

Geert Buitenhuis, tel. 024-8489034
adm-rondzenddienst@noviopost.nl
Bankrekening
IBAN: NL71 INGB 000 2744133 t.n.v.
Filatelistenvereniging Noviopost

Aanleveren en afwikkelen Boekjes

F. Wanders, Graafsestraat 6,
5371 CX Ravenstein, tel. 0486-412383,
Nederland@noviopost.nl

Distributie wijkronzendingen:

J.J.M. Pierik, Kastanjelaan 2,
6581 PX Malden, Tel. 024-3771073
jopi6663@gmail.com

Distributie Nederland & Overzee:

F. Wanders, Graafsestraat 6,
5371 CX Ravenstein, tel. 0486-412383,
Nederland@noviopost.nl

Distributie Overige Gerichte Zendingen:

J. Bardeel, Schoutstraat 9,
6525 XR Nijmegen, tel. 024-3561969
secretaris@noviopost.nl

Ledenadministratie

Mevr. I.M. Verkleij, Hertstraat 50
6531 KR Nijmegen, tel. 06-11707812
ledenadministratie@noviopost.nl

Redactie Novioposta

J. Mulder,
redactie@noviopost.nl

Nieuwtjesdienst Buitenland

GA.J. Kolman, tel. 0486-473868
gajkolman@gmail.com
IBAN: NL14 INGB 000 5552048 t.n.v.
Filatelistenvereniging Noviopost

Nederlandse FDC-dienst

Hiervoor kunt u privé contact opnemen met: H.J.W.H. de Vos,
Gooswijnhoek 4, 5708 LT Helmond
foxphilately@post.com

Website: www.noviopost.nl

Programma voorjaar 2023

- maandag 20 februari, regionale ruilavond.

- dinsdag 21 februari, middagbijeekomst.

- vrijdag 3 maart, Ongeregelde veiling.

- dinsdag 21 maart, middagbijeekomst.

- maandag 27 maart, regionale ruilavond.

- vrijdag 7 april.

- dinsdag 18 april, middagbijeekomst.

- maandag 24 april, regionale ruilavond.

- vrijdag 5 mei. presentatie.

- dinsdag 16 mei, middagbijeekomst.

- maandag 22 mei, regionale ruilavond.

- vrijdag 2 juni, bod veiling.

- dinsdag 20 juni, middagbijeekomst.

- maandag 26 juni, regionale ruilavond.

Bij de (ruil)bijeekomsten op dinsdag en maandag is elke liefhebber van postzegels welkom. De ledenavonden op vrijdag zijn evenwel alleen toegankelijk voor leden van Noviopost.

Let op !!! De middagbijeekomsten en regionale ruilavonden zijn niet altijd op derde dinsdag of vierde maandag van de maand.

De middagbijeekomsten vinden plaats in Wijkcentrum 'Titus Brandsma', Tweede Oude Heselaan 386, te Nijmegen (Postcode 6542 VJ) in zaal 12-A van 14:00 uur tot 16:00 uur. De zaal is open vanaf 13:30 uur.

De avondbijeekomsten zijn van 19:00 uur tot 22:00 uur in de O.C. Huisman Sporthal, Dennenstraat 25, Nijmegen.

Van de redactie

Helaas, er is nog steeds geen witte rook. We bevinden ons weer in een voorzitterloos tijdperk. Maar dat niet alleen. Binnenkort stopt de administrateur rondzenddienst met zijn werkzaamheden. Het seizoen wordt nog afgewerkt maar daarna stopt hij. Dat betekent: geen administrateur,

geen rondzendingen. Wie wil(len) deze taak op zich nemen? Willen, want het is iets dat door meerdere personen gedaan kan worden. Denk daarom eens goed na en meld u aan bij het bestuur. Al was het alleen maar om wat informatie in te winnen.

Wijchen

In 2023 zijn de bijeenkomsten van de postzegelvereniging Wijchen op de volgende zondagen:

12 maart

16 april

14 mei

11 juni

van 10:00 tot 13:00 uur.

De woensdagavond bijeenkomsten zijn op:

29 maart

26 april

24 mei

28 juni

van 19:30 tot 22:00 uur.

De bijeenkomsten vinden plaats in Wijkcentrum Noorderlicht, Roerdompstraat 76
6601 DL Wijchen

Wijzigingen doorgeven

Vermeld altijd uw lidmaatschapsnummer.

Voor alleen de Rondzenddienst of de Nieuwtjesdienst: bij de betreffende hoofden.

Voor adreswijzigingen, overlijden of bedanken voor het lidmaatschap:
schriftelijk of per e-mail naar de ledenadministratie.

ledenadministratie@noviopost.nl

Niet alleen voor fysieke verhuizingen, maar ook als uw e-mail adres verandert, graag een bericht aan de ledenadministratie.

Bij bedanken eindigt het lidmaatschap tegen het einde van het verenigingsjaar (31 augustus) en er dient een opzegtermijn van tenminste een maand in acht genomen te worden.

Voor het volgende nummer van Novioposta kan copy ingeleverd worden tot 1 mei 2023.

Ledennieuws

De volgende leden hebben hun lidmaatschap opgezegd:

838 J. Kersten

Noviopostje

De laatste tijd zie je ze niet meer in ons blad, de Noviopostjes. Heeft niemand meer vragen of is het een onbekend verschijnsel geworden?

Ieder lid mag 1 keer per jaar gratis een kleine advertentie in Novioposta plaatsen. Het kan zijn dat u al jaren op zoek bent naar iets voor uw verzameling, meer informatie over een postzegel wilt of wat hebt aan te bieden wat te lang in de kast ligt. Stuur een tekst daarover naar de redactie en wie weet wat het oplevert.

Henk Pierlo erelid

"Kavel 16 met een catalogi waarde van 10 euro.....". Het zal veel leden van Noviopost bekend in de oren klinken. Het kan niet missen, het moet veilingmeester Henk Pierlo zijn. Vanaf 1991 zwaait hij de scepter over de veiling.

Maar daarnaast zorgt hij al jarenlang de bingo in december. Ook bij Postzegel Totaal regelt hij een aantal zaken. In 2003 werd hij al onderscheiden met de Jan Rijdsdijkprijs. De grote veiling laat hij al een tijd over aan anderen. Soms valt hij nog in op de verenigingsavonden, maar eind 2022 is hij toch maar definitief gestopt met alles.

Hij is welverdiend erelid geworden tijdens de algemene ledenvergadering op 6 januari 2023. Henk, van harte gefeliciteerd !!!!

Marieke Lucas Rijneveld dicht in zijn/haar bundel "Komijnsplitsers" in het gedicht De Neuspeuteraar o.a.:

Dit is een brief aan jou, snoezekop, en laten we eerlijk zijn; het is nogal trillerig geschreven, ik keek steeds op naar hoe je een schat zoekt, alsof alle ideeën in de deemster *) geboren worden.

Marieke Lucas Rijneveld: De Neuspeuteraar, in Komijnsplitsers (Amsterdam, 2022, 3e druk)

*) duisternis

PAUS ADRIANUS VI 1522-1523 deel 2

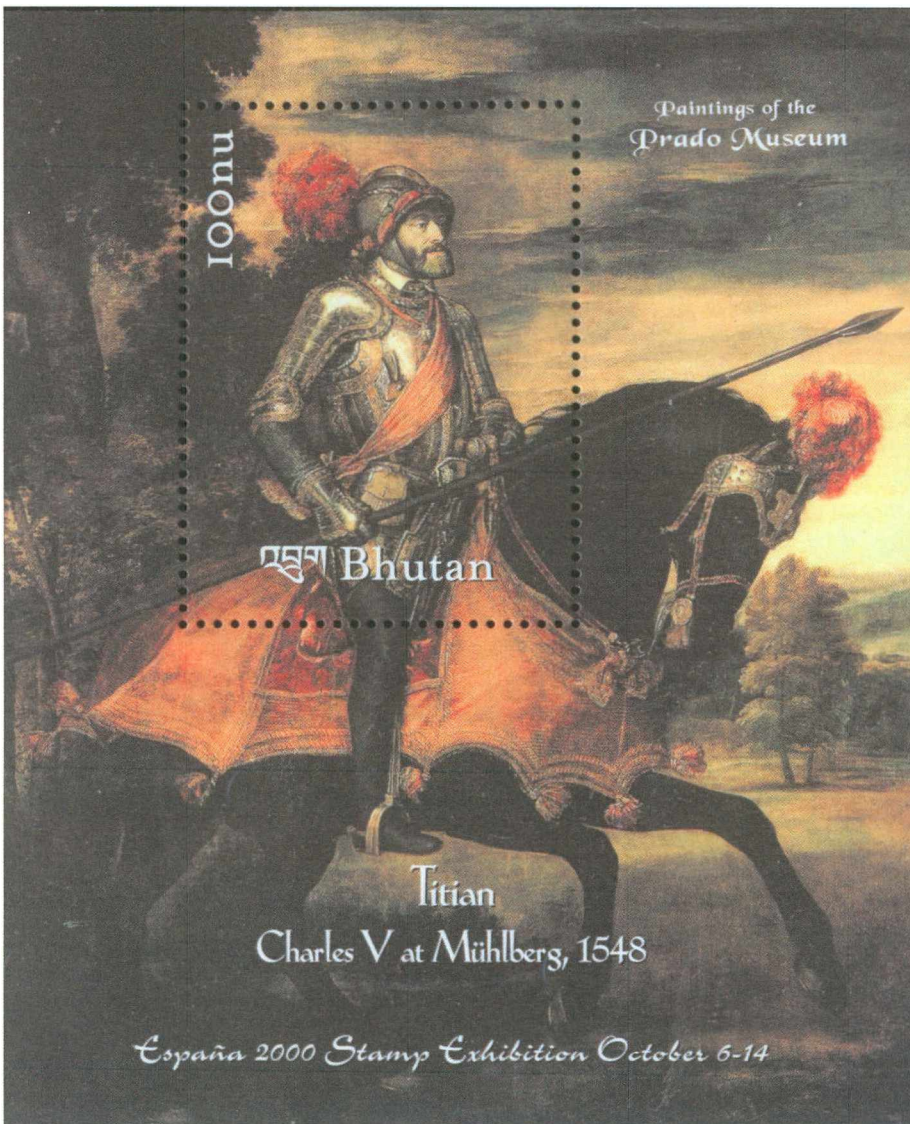
De plotselinge en zeer onverwachte dood van paus Leo X (Giovanni de' Medici) op 1 december 1521 leidde in Italië tot een politieke en culturele omwenteling. Alles wat tot dan toe op politiek vlak opgebouwd was werd opgegeven. Alle legers werden op non-actief gezet of naar huis gestuurd. Dit kwam vooral omdat de pauselijke schatkist leeg was. Leo X had met zijn extravagante levensstijl al het geld uitgegeven dat ten tijde van paus Julius II (Giuliano della Rovere) nog aanwezig was.

Vier weken na de dood van Leo X werd het conclaaf voor een nieuwe paus geopend. De kardinalen stonden voor een lastige beslissing. Zij moesten rekening houden met de rivaliteit tussen

twee Europese machthebbers: Frans I van Frankrijk (afb.22) en de keizer van het Heilige Roomse Rijk Karel V, koning van Spanje en heer der Nederlanden (afb.23). De kardinalen waren door deze rivaliteit verdeeld in twee kampen. Uiteindelijk zou bij de elfde stemming de beslissing vallen: 'Tien stemronden hebben aan het licht gebracht dat er nooit overeenstemming bereikt kan worden. [] Laat ons het eens worden over een kardinaal die niet op het conclaaf aanwezig is, maar een goede paus zou kunnen worden. Ik denk aan de kardinaal van Tortosa, die niet alleen een zeer verdienstelijke man is, maar ook de reputatie geniet als een heilige te leven', waarmee Adrianus bedoeld wordt.

Afbeelding 22

Afbeelding 23

Hij was na zijn ontslag als regent in Spanje gebleven om de functie van inquisiteur van Aragon (afb.24) en Navarra (afb.25) te blijven uitvoeren. Hij wijdde zich succesvol aan de hervormingen binnen de Kerk en nam een zeer aanzienlijke plaats in de regering van Spanje in: hij was benoemd tot adjudant van de keizer. Het eerste bericht van zijn verkiezing tot paus op 9 januari ontving hij op 22 januari in Vitoria (afb.26). Op 2 februari 1522 schreef hij aan Hendrik VIII (afb.27), die getrouwd was met Catharina van Aragon, dat hij het pausschap en vooral de verantwoordelijkheid die dat met zich meebrengt nooit geambieerd had. Hij legde zijn functie van adjudant van de keizer neer en had besloten zijn burgerlijke naam Adrianus te behouden. Op 8 maart, in het bijzijn van een groot aantal hoogwaardigheidsbekleders, werd plechtig bekendgemaakt dat hij tot paus was benoemd. In Rome heerste chaos, er brak een pestepidemie uit en de regerende sede-vacante-kardinalen hoopten dat Adrianus de tiara (afb.28) zou weigeren. Toen bleek dat hij toch zou komen was de teleurstelling groot.

Afbeelding 24

Adrianus vertrok op 12 maart 1522 uit Vitoria. Zijn reis werd een ware triomftocht. Overal juichte de menigte hem toe, terwijl hij op een draagstoel (afb.29) door de steden werd gedragen. Op 4 april kwam hij in Zaragoza aan, de hoofdstad van Aragon (afb.30). Hij bleef er twee maanden en schreef hier op 9 mei 1522 de pauselijke bul Exponi nobis fecisti, waarin hij aan de franciscanen en andere bedelorden

Afbeelding 25

Afbeelding 26

Adrianus 27

tijdelijk bijna alle kerkelijke macht in de Nieuwe Wereld gaf (afb.31).

Het bijeenbrengen van een vloot en troepen bleek zeer moeizaam te verlopen. Tenslotte scheepte Adrianus zich op de avond van 5 augustus in op een van de vijftig schepen, samen met een gevolg van duizend man en tweeduizend soldaten. Op 25 augustus landde paus Adrianus VI met een roeibootje en maar zes begeleiders in Ostia (afb.32), de haven van Rome. De paus weigerde het feestmaal dat in Ostia bereid was en er bleek geen enkel paard in de haven aanwezig te zijn. De kardinalen waren zeer verbaasd toen ze Adrianus zagen wegrijden op een ezel (afb.33).

De paus werd aangeraden zich buiten de muren van Rome (afb.34) te laten kronen. Hij legde deze raadgeving naast zich neer, want hij wilde de beproefde bevolking troosten en orde op zaken stellen. Op zondag 31 augustus vond in de basiliek, waar sinds 1506 aan de nieuwe Sint Pieter gebouwd werd, zijn kroning plaats.

Al snel bleek hij een streng beleid te willen voeren. Hij verzocht de kardinalen afstand te doen van het recht asiel te verlenen aan misdadigers. Hij verbood het dragen van wapens op het grondgebied van Rome. Priesters moesten hun baard afscheren. Als zijn voornaamste opgaven zag Adrianus het tegenhouden van de Reformatie (afb.35), de hervorming van de Kerk en vereniging van de christelijke machten tegen de aanvallen van de Turken in Hongarije en op het Griekse eiland Rhodos (afb.36). De verovering van Rhodos in 1522 door de Turken onder Süleiman I kwam hard aan. Adrianus kwam tot de ontdekking dat hij de zeer grote schulden van zijn voorganger zou moeten afbetalen. Hij was daarom genoodzaakt een groot

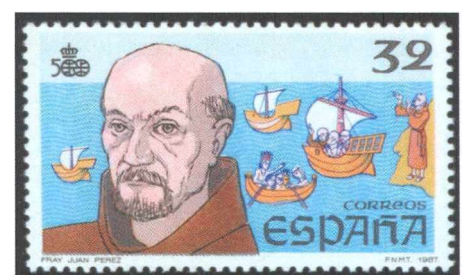
Afbeelding 28

Afbeelding 29

Afbeelding 30

Afbeelding 31

Afbeelding 32

Afbeelding 33

Afbeelding 34

Afbeelding 36

deel van zijn hofhouding te ontslaan. Voor zijn persoonlijke behoeften gaf hij zo goed als niets uit. Uit Spanje was er één Nederlandse vrouw meegereisd die voor hem kookte.

De Italianen van die tijd waren bewonderaars van de Oudheid. Adrianus dacht daar anders over: hij zag de klassieke meesterwerken als resten van een heidense periode. Hij liet de Belvédère dichtmetselen en men vreesde dat hij de beroemde Laocoön-groep (afb.37) zou laten vernalen tot kalk voor de bouw van de nieuwe basiliek. Adrianus VI haalde wel de schilder Jan van Scorel naar Rome als conservator van de pauselijke verzamelingen (afb.38/39). Tijdens zijn pontificaat namen de Scandinavische landen het lutheranisme aan (afb.40) en probeerde hij tevergeefs Erasmus ervan te overtuigen een duidelijk standpunt in te nemen ten aanzien van de Reformatie.

Op 5 augustus 1523 werd Adrianus ernstig ziek en op 5 september, exact een maand later, verscheen hij voor het laatst in het openbaar. Op maandag 14 september 1523 om 14 uur in de middag overleed de tot nu toe enige Nederlandse paus. Zijn pontificaat had 12 maanden en twee weken geduurd. Als Adrianus VI tien jaar langer geregeerd had, zouden de hervormingen geslaagd zijn, schreef Erasmus. Tot 1987, toen de Pool Karol Woityla paus werd (afb.41), zijn alleen kardinalen uit Italië tot paus verkozen..

Afbeelding 37

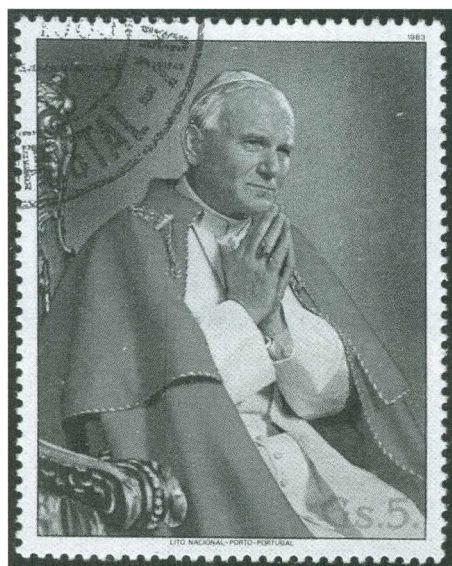
Afbeelding 35

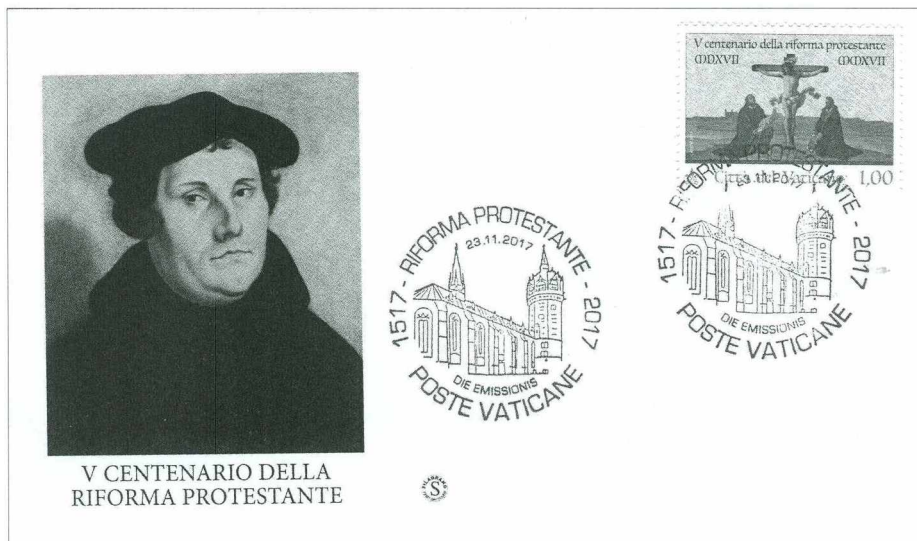
Afbeelding 38

Afbeelding 39

Afbeelding 41

Afbeelding 40

De grafombe van Adrianus (afb.43) werd in de oude Sint Pieter tussen die van paus Pius II (Enea Silvio Piccolomini) (afb.42) en zijn neef paus Pius III (Francesco Todechini Piccolomini) (afb. 44) geplaatst 'Hic iacet impius inter pios' (Hier ligt een onvrome tussen vromen). Op 16 november 1530 gaf de nieuwe paus, Clemens VII (Giulio de' Medici), toestemming aan Willem van Enckevoirt om het stoffelijk over-

schot van Adrianus over te brengen naar een door de kardinaal opgericht grafmonument in de Santa Maria dell' Anima, de kerk toegewezen aan de ingezetenen van het Heilige Roomse Rijk. Ook voor kardinaal Willem van Enckevoirt is daar een praalgraf opgericht.

Marcel M. Claassen

Bronnen: Wikipedia geraadpleegd op 2 juni 2022

Afbeelding 42-44

Enmaal in Lundy View House terug, ging zij meteen naar de kleine kamer die ze de ochtendkamer noemde. Daar had ze alle condoleancebrieven op het kleine, ronde tafeltje gelegd.

Aan de postzegels op de enveloppen kon ze zien dat ze uit de hele wereld kwamen. Het was jammer dat ze geen kinderen kende die postzegels verzamelden, maar misschien zou ze er een ontmoeten als ze met haar oppaswerk begon. Per slot van rekening ging het om kinderen tot tien jaar. Ursula nam een grote plastic vuilniszak van de rol in het gootsteenkastje en pakte een schaar uit de naaidoos die nog van haar moeder was geweest en die nu in de huiskamer stond. Ze knipte alle postzegels van de enveloppen en vond dat een kalmerend en plezierig werkje. Het waren postzegels uit de verenigde Staten en Australië, Zweden en Polen, Maleisië en Gambia. Sommige waren erg mooi, met vogels erop, of vlinders. Toen ze klaar was, had ze zevenenzestig buitenlandse postzegels. Ze deed ze in een nieuwe envelop en liet toen alle brieven ongeopend in de zwarte plastic zak vallen.

(Ruth Rendell: De man zonder verleden, Utrecht, 2000 (Tweede druk), p.51/52)

363
J. Mulder
Hazeleger 218
5431 HT Cuijk

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

www.editoo.nl

Indien onbestelbaar retour: Tolhuis 35-17, 6537 NN Nijmegen

Bestuur

Voorzitter:
vacature

Secretaris:
drs. J.M.L.M. Bardoel, Schoutstr. 9
6525 XR Nijmegen, tel. 024-3561969
secretaris@noviopost.nl

Penningmeester:
A.A.A. Marinus
tel. 024-3227078
IBAN: NL41 INGB 000 0575462 t.n.v.
Filatelistenvereniging NOVIOPOST
penningmeester@noviopost.nl

Ledenadministratie:
Mevr. I.M. Verkleij, Hertstraat 50
6531 KR Nijmegen, tel. 06-11707812
ledenadministratie@noviopost.nl

Hoofd Rondzendingen:
F. Wanders, Graafsestraat 6
5371 CX Ravenstein, tel. 0486-412383
Nederland@noviopost.nl

lid
A.F. Buitenhuis, Tolhuis 20-30,
6537 LW Nijmegen, tel. 024-3449032
bestuur1@noviopost.nl

Pr-afdeling
vacature

De jaarvergadering in januari 2023

**Nijmeegse
POSTZEGEL- &
MUNTENHANDEL**

van Welderenstraat 16
6511 MK Nijmegen
Postbus 1524
6501 BM Nijmegen
Tel./Fax 024 - 322 46 36

Geopend:
Dagelijks van
10.00-18.00 uur
Maandag gesloten
Donderdag
Koopavond
Zaterdag
Tot 17.00 uur

- POSTZEGELS
- MUNTEN
- BANKBILJETTEN
- OUDE ANSICHTKAARTEN
- BIDPRENTJES
- OUDE GRAVURES

➔ www.muntenpostzegels.nl
muntenpostzegels@zonnet.nl

En alle soorten postzegel, munten
en prentbriefkaartbehoeften